אגרות הראי"ה - כרך א' - אגרת שח

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ט"ו סיון תר"ע - יפו
נמען: מערכת 'המוריה', ירושלים

מכתב גלוי: הרב קוק מצטער על מה שכתבו חכמי ירושלים לטובתו ב'האור' בלי ידיעתו. אף שכוונתם לשם שמיים, אין זו הדרך במחלוקת בהוראה, וצריך לדון לכף זכות את שני הצדדים. הרב קוק מצטער במיוחד על השבחים המופרזים. עם זאת, בעניין ישוב הארץ הרב קוק 'גיבור', ויחזק את ההוראה של הזקנים לטובת הישוב.

עיקרי הדברים

- הסתייגות ממאמר 'האור'.
- לימוד זכות על שני הצדדים.
- ענווה, ועמידה איתנה בעניין הישוב.

נוסח האגרת עם ביאור

בגרסה זו משולב ביאור בתוך נוסח האגרת. הביאור מופיע כך: [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] והוא אינו חלק מלשון האגרת.

ב"ה[1], עה"ק[2] יפו ת"ו[3], ט"ו סיון תרעי"ן.

לכבוד מערכת "המוריה", [עיתון חרדי בירושלים] ירושלים.

הנני מוצא לי לחובה להביע בזה את צערי הגדול, על הדברים אשר כתבו חו"ר[4] עיה"ק[5] [חכמי ורבני עיר הקודש (ירושלים)] ת"ו שליט"א[6] במה"ע[7] "האור", [בעיתון "האור" של בן יהודה] שלא בידיעתי ושלא ברצוני. אף שידעתי נאמנה שהכותבים, שהם ת"ח[8] מובהקים ויראי ד' באמת, כונתם היא לשם שמים, מ"מ[9] לדעתי לא זו היא הדרך הראויה לאחוז בה בעניני חילוקי דעות שבהוראה, [המחלוקת על היתר המכירה בשמיטת תר"ע] וחייבים אנו לדון לכף זכות את כל אחד מהצדדים, שכונתו לשמים ולשם האמת.

וביחוד אני מצטער על השבחים הנפרזים, אשר כתבו עלי, שאין בי לא מהם ולא מקצתם, בעוה"ר[10]. וחלילה לי לחשוב עצמי לגדול אפילו נגד איזה תלמיד, וק"ו[11] נגד רבנים

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 עה"ק - עיר הקודש
3 ת"ו - תבנה ותכונן
4 חו"ר - חכמים ורבנים
5 עיה"ק - עיר הקודש
6 שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
7 במה"ע - ב + מה"ע: מראית העין; "במה"ע": במכתב העתי (בעיתון)
8 ת"ח - תלמידי חכמים
9 מ"מ - מכל מקום
10 בעוה"ר - בעוונותינו הרבים
11 וק"ו - וקל וחומר

מובהקים, ד' ע"י[12]. אלא במה שנוגע לדרך האמת, ולטובתם של ישראל ושל אה"ק[13], בזה גם חלש שכמוני יאמר גבור אני, [יואל ד, י] ולא אשא פני איש במלחמת ד' הנוגעת לקיום ישוב ארץ ישראל, שהתעורר בימינו בחסד צור ישראל להכין מסלה לשאר עמו, לשוב אל המקום אשר היה שם אהלו בתחלה. וההוראה אשר יצאה מפי רבנן קשישאי, [רבותינו הזקנים (ארמית), שהתירו את היתר המכירה בשמיטות הקודמות] לטובת ישובנו הקדוש, הנני מוצא א"ע[14] מחויב לחזקה ולאמצה, לטובת עם ד' ונחלתו. וברוכים יהיו כל ישרי לב אוהבי אמת, המצפים לתשועת ד' על עמו ונחלתו, ומוקירים את רשמי הקץ המגולה של הרי ישראל הנותנים את פרים ["אין לך קץ מגולה מזה: ואתם הרי ישראל ענפכם תתנו ופריכם תשאו לעמי ישראל כי קרבו לבוא" (סנהדרין צח, על פי יחזקאל לו, ח)] ונושאים את ענפם לעם ד' אשר קרבו לבא, שיעמדו על ימיני לעזרני בימין ד' רוממה. [תהלים קיח, טז]

דברי המדבר שלו'[15] וברכה בכל לבו, בין להמסכימים עמו בין להחולקים עליו ובלבד שיכוונו לבם לשמים,

הק' אברהם יצחק הכהן קוק

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

---

12 ע"י - על ידי

13 אה"ק - ארץ הקודש

14 א"ע - את עצמו

15 שלו' - שלום